

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 . . . 10 „
1/2 . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vožni red železnice, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine so ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.

Upraviništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasti in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabrčček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Vabilo na naročbo.

Prišli so veseli Božični prazniki, ki nas ločijo le še za par dni od novega leta 1911.

Z novim letom nastopi »Soča« svoj 41. letnik.

Mislimo, da ni treba s posebnimi besedami povdarjati, da je »Soča« važen list goriških Slovencev, upoštevan in dobro informiran — saj to pač ve naša javnost.

Kako važen in potreben napreden list za goriške Slovence je »Soča«, spričuje najbolj tisti siloviti boj proti njej od strani slovenskih klerikalcev in od strani Lahov. Kaj so že vse počeli črni internacionalci, da bi uničili napredno »Sočo«; kaj so že vse storili Lah, da bi pomanjrali slovensko »Sočo«. Ali ves njihov trud je zaman.

Boriteljica za slovenstvo, za napredne ideje, boriteljica za boljše čase goriških Slovencev stoji tu krepka, neustrašno odbija surove napade, parira zamahljaje ter meče od sebe razljučene nasprotnike. Močna stoji tu in se na robu ne gane, viharju kljubuje, ostane.

»Soča« ima res obilo čitateljev po mestih, po tigi in vaseh. Tudi nasprotniki naši, klerikalci in Lah, jo kaj pridno čitajo. Število naročnikov in kupovalcev »Soče« sicer narašča, vendar je število naših naročnikov še mnogo, mnogo premajhno.

Dandanašnji, ko živimo v tako hudih političnih bojih, je neobhodno potrebno, da ima napreden človek stalno na razpolago domač napreden list. To pa se zgodi le z naročbo lista!

Zato pa vabimo na naročbo vse one, ki bi se lahko še naročili, zlasti one, ki bi takorekoč morali biti naročeni na »Sočo«, da naročijo naš list z novim letom 1911.

Nadejamo se, da nam ostanejo zvesti vsi dosedanji naročniki, pričakujoč, da novo leto nam dovede še novih naročnikov.

Na svetovni razstavi

Damir Feigel.

»Kaj pa te je privedlo sem? Sploh povej mi, če si ti res ti, ali je tvoj duh, ali imam jaz halucinacije, ali pa imaš ti brata dvojčka, ki je tak kakor ti in si mogoče ti ta dvojček? Zakaj tako molčiš? Ali ne poznaš več svojega starega prijatelja, trgovca Komarja, Matevža Komarja? Kaj vendar delaš tukaj?«

S temi vprašanji je obsul novodošli gost v bruseljski restavraciji urednika in poročevalca »Novega veka«, Adolfa Logarja, ki je užival siasten zrezek.

»Pravkar premišlujem, na katero vprašanje bi ti najprej odgovoril. Osem vprašanj v desetih sekundah. Prijatelj, v tem si dosegel rekord. Prisedi, vse izveš počasi, toda zrezek ne dopušča odlašanja, zato pa počakaj!«

In kakor da bi se ne bilo pripetilo nič izvanrednega, je nadaljeval urednik Logar svoje kosilo. Komaj po zadnjem grizljaju se je obrnil proti svojemu prijatelju.

»Sedaj lahko razpolagaš z menoj! Nisi se zmotil. Pred tabo sedi tvoj prijatelj iz domovine. Že tri mesece sem tu

V tej nadi želimo vsem našim sedanjim in bodočim naročnikom ter našim somišljenikom na sploh

vesele božične praznike.

Pogled po naši deželi.

Krasna je naša dežela! Veličastne planine, lepe planjave, mične doline. V nebu nad nami odseva morje. Krasna dežela — ta — glasi sodba vsakogar, ki je kedaj stopil na goriška tla ter se oziral okoli po naši deželi. Ali v tej deželi ni sreče. Pridno inteligentno ljudstvo prebiva tod, toda ob vsej naravni krasoti in ob vsej pridnosti in inteligenci kraljuje tod beda. Polje, travniki in vinogradi ne dajejo zadostno pridelkov, drugi zaslužek je pičel; zato pa gre toliko ljudi s trebulom za kruhom v širni svet leto za letom. Po raznih tovarnah, manjših tvornicah, po rudokopih v daljni Nemčiji, v rumunskih gozdovih, pri raznih gradnjah železnice in cest širom države naletiš na goriškega Slovenca. Koliko pa jih potegne nase velikomestni Trst. Vendar vsak se rad vrača v lepo solnčno Goriško, kakor hitro mu je dana prilika za to. Znano je domotožje naših ljudi ...

Božični zvonovi pojo, ali pojo od skrbi zgubančenim licem gospodarjev v kmečkih hišah in turobno zročim očem skrbnih gospodinj. Lepo je res poslušati tolažilne besede, katere govorijo Božični prazniki, — blagor ljudem na zemlji, ki so dobre volje — ali kje je tisti blagor? Trpljenja in pomanjkanja je polno, blagor nikjer.

Nekdaj so tlačili kmetiča k tlem plemenitaši. Ko pa mu je bila napovedana svoboda, se tudi ni mogel dvigniti tako, kakor mu je mogoče želelo srce. Čas hiti dalje in dalje; z duhom časa mora iti, kdor noče zaostati. Ali zaostalo je naše ljudstvo, ker nima pripomočkov za napredovanje v taki meri, da bi stalo na višini časa. Dosti dobre volje je v ljudstvu, ali kam naprej, ko ga pa tarejo najrazno-

v tujini. Še me je poslal sem za poročevalca o svetovni razstavi in čudim se, da nisi spoznal iz mojih člankov pravega dopisnika.

»Vse prav in dobro,« mu je nato odvrnil prijatelj Komar »toda v takem trenutku, ko zagledam po treh mesecih v tujem kraju, daleč od domovine, svojega prijatelja, bi že lahko zahteval od tebe vsaj nekoliko začudenja, presenečenja. Skoraj te ne poznam več. Zrezek ti je bil ljubši od mene!«

»Zrezek se lahko skvari, najino prijateljstvo se pa ne more. Izpremenil sem se pa v toliko, da me ne spravi nobena stvar iz ravnotežja, za kar gre hvala edino le mojemu poklicu.«

»Gotovo si potemtakem doživel mnogo zanimivega v tem času. Veselim se na tvoje pripovedovanje. Štirj dneve se že klatim po svetovni razstavi in kmalu mislim odpotovati. Tvoje članke sem sicer prebiral, če bi pa vedel, da se skriva moj prijatelj za tremi zvezdami, svojim običajnim podpisom, bi jih seveda bral pazljiveje.«

»Prostege časa, prijatelj, nimam mnogo. Opravka imam čez glavo z raznimi kongresi, ki se vrše kar zaporedoma. Danes imajo nacionalni ekonomski svoje

vrstnejši davki, ko se mu kliče vedno: daj in daj! ne da bi se zajedno vprašalo: odkod ga bo jemal? Zadolžene so kmetije, boben poje; pridelek pičel, novih virov dohodkov od nikoder. Pač tujec je gospod, ki si zna s pomočjo onih, ki imajo usodo naše dežele v rokah, vstvariti kak nov vir dohodkov sredi nas ter izkorišča naše naravne kapitale v svoj prid in v prid tujcev, ki prihajajo za njim sem dol. Plemenitaške krute roke nekdanje ni več, ali prišla je pa druga, ki primerno času, ko se razvija pohod tujca — ti jugu, davi domačina. Kaj bo? vprašuje marsikdo. Kaj bo? — »Divide et impera!« Kako nespartan je boj med obema narodoma ob Adriji, ker dobiček od njega ima le tretji, tujec, ki hoče z vso silo zagospodovati ob obali našega Jadranskega morja. V političnem medsebojnem ribanju smo zaoptimali gospodarsko in nič nimamo pravih naprav ne jedni ne drugi. Vlada je pozabljala na našo deželo. Nič ni prihajalo z nemškega Dunaja, kar bi služilo v povzdigo dežele; le davke smo plačevali in vojake dajali, da so padali junaško po laških poljanah in po bosanskem gorovju. Zanimarjena je bila od nekdanja naša dežela od onih faktorjev, ki so poklicani, delati v prid vseh dežel; zanimarjena je pa tudi od taktat, ko si ljudstvo voli svoje zastopnike, ki imajo nalogo: delati za ljudstvo. Lah, so zrastle nad nas, ker mi smo bili vedno zadnji in manj vredni. In tako je še dandanašnji; da še toliko hujše je, ker vidimo slovenske zastopnike, kako tlačanijo onim, ki stojijo našemu ljudstvu na tilniku ...

Pred par leti se je bila vlada spomnila, da je nekaj dolžna naši deželi. Obljubljala je milijone v pomoč naši revni deželi, ali stavila je pogoj, da se morajo brigati za to ob enem domači ljudski zastopniki. Nekateri so se rajši kregali in pričkali, skrbeli zase in tako zavlekli ono, kar je vlada napovedala; zavlekli so, če ne popolnoma spravili z dnevnega reda. Nesreča za naše ljudstvo: da nima takih zastopnikov na krnilu, ki bi skrbeli za njega procvit in napredek; še toliko večja, ker je taka skrb skrajno potrebna, da

sklepno zborovanje. Pomisli, to je že 47. kongres. Nobenega nisem izpustil. Koliko truda zame! Najhujše se mi godi na medicinskih kongresih. Zdravniki in učenjaki znajo temeljito razpravljati o tej ali oni bolezni, kar cele armade bacilov letajo po zraku in poslušalec-lajik mora postati hipohonder. Tako me je trpinčila jetika koj po kongresu tuberkulogov kake tri dni, potem se me je lotila azijska kolera po temeljitem predavanju. »O stanju nje etiologije, patogeneze, profilakse in terapije.« Kolero je pregnal rak na želodcu, katerega mi je serviral znamenit francoski učenjak na kongresu o novejšem raziskovanju raka. Novejša bolezen prežene vedno prejšnjo, jaz pa sem imel pri tem že kakih dvanajst najrazličnejših bolezni. Celo pred ginekologi nisem bil varen. Najbolj mi pa ugaja dejstvo, da sem se do dobra seznanil s statistiko, saj utemeljuje vsak predavatelj svoja izvajanja s podrobno statistiko. Vse sem začel motriti nekako skozi statistično steklo. Samo da ne korenini to moje početje v kaki novi bolezni. — V ostalem ti povem, da mora imeti dober poročevalca mnogo sreče. In to imam! Med vsemi poročevalci sem skoraj najbolj znana oseba, in moja popularnost mi je priborila podpredsedniško mesto v novem društvu poročevalcev. To je vse, kar te mogoče zanima. Sedaj pa grem na kongres! Ali se še kaj vidiš? Ne! Torej pozdravi vse prijatelje in znance v domačem kraju in nikar se ne boj, da te okužim z bubonsko kugo, katere me muči že tri dni! Ostani mi zdrav!«

Pikolo je začuden zrl za bliskoma odhajajočim gostom-trgovcem Komarjem.

naše ljudstvo materielno popolnoma ne propade.

Ni vesel pogled po naši deželi ... Če včasih srečaš kljubu temu vesel obraz, če se mladina zavrti, je pač to le mimogredoč pojav veseljevanja, kakoršno rodi južna vroča kri.

Ali kljub žalostnim odnošajem ne klonemo duhom, ne obupavamo, ker verujemo v bodočnost našega ljudstva. Počasi se otresa samo more, ki ga tišči in davi, odstranjuje ovire, ki mu zapletajo noge, da ne more naprej; vidi se ljudstvu, kako bi se rado otreslo jarmov in raznih obvez, kako bi si rado pomagalo gor, višje v gospodarsko neodvisnost; rado bi imelo manj hipotek in več šol. Umejeno to stremenje in želimo, da bi se uresničilo. Od spodaj navzgor pa je treba delati, da v glavnem, da se razna zastonstva spreminene ter pridejo na površje novi močje, močje dela in srca. Pred dvema letoma je bilo že mogočno zavalovalo da so se tresli črni internacionalci in so s skrbjo gledali vladajoči krogi, kaj misli to ljudstvo, ali komaj je bila zasvetila zarja, so jo zakrili oblaki. Sedaj si ljudstvo pomaga doma po svojih občinah. Vesel pojav, na pravo podlago se je postavilo ljudsko stremenje ... Po tej poti dalje!

Zvonovi pojo ... Nekaj le slišimo v njih zvokih, nekaj lepega, kar človeka dviga ter mu širi prsi, da se odpro sladkemu upu. Upajmo sicer, ali da se up obistini, delajmo, delajmo in delajmo za tišto tolikrat že napovedano boljše bodočnost!

Za hrvatske in slovenske narodne zahteve.

V Opatiji se je vršil lep shod, na katerem so navzoči manifestirali za izpolnitev najaktualnejših narodnih zahtev hrvatskega in slovenskega naroda.

Shodu je predsedoval volosko-opatijski podžupan Julij Miran, govorili pa so na zborovanju istrski deželni poslanci Rajčič, dr. Poščič in dr. Gjurjo Červar.

valcev. To je vse, kar te mogoče zanima. Sedaj pa grem na kongres! Ali se še kaj vidiš? Ne! Torej pozdravi vse prijatelje in znance v domačem kraju in nikar se ne boj, da te okužim z bubonsko kugo, katere me muči že tri dni! Ostani mi zdrav!«

Pikolo je začuden zrl za bliskoma odhajajočim gostom-trgovcem Komarjem.

V prijaznem samotnem kotičku restavracije »Pri severnem medvedu« je sedel kakor vsak večer poročevalca Logar. Urica brezskrbnega počitka po končanem delu mu je postala že življenska potreba. Včasih je prisleda k njemu natakarica Štefi, če ni imela slučajno mnogih gostov.

Štefi je bila prekrasno dekle. Zdelo se je, da jo je darovalo jasno italijansko nebo mrzlemu severu za tolažbo v neprijetnih, meglenih, jesenskih dnevih. Celo Logar, kateremu ni mogel očitati niti najbolj fanatični pedant najmanjše zakonske nezvestobe, se je udal čaru njenih žarnih oči in skrtil iz previdnosti, koj ko jo je spoznal, svoj poročni prstan globoko v tajni predal svoje listnice.

»Gospod Adolf, — dovolite da vas kličem po imenu, — zaupati vam hočem veliko tajnost.«

Poslanec Ratčič je razpravljala o splošnem ljudskem štetju, poslanec dr. Poščič o politični borbi hrvaško-slovenskega naroda v Istri, poslanec dr. Červar o politiki Italijanov in dr. Mahničevih pristašev, odvetniški kandidat lvo Orlič pa je obširno utemeljeval zahtevo, da se prizna veljavnost na zagrebški univerzi položenih izpitov tudi v Avstriji in da se v Ljubljani ustanovi slovensko vseučilišče.

Koncem shoda so bile na predlog Slovenca A. Vahtarja sprejete soglasno med živim odobravanjem te-le resolucije:

I. Zahteva ravnopravnosti hrvaškega vseučilišča v Zagrebu z univerzami v naši državni polovici je vseobča narodna zahteva naroda hrvaškega in srbskega v svrhu njegovega kulturnega razvoja.

H. C. kr. vlado pozivamo, da vpoštevajo pri izpolnjevanju zahtev italijanske narodnosti v Avstriji glede italijanskega vseučilišča tudi upravičene zahteve Slovencev, da se jim ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani.

III. Najenergичnejše obsolamo dosedanja avstrijski vladni sistem, ki stremi za tem, da se odvzame narodu hrvaškemu, srbskemu in slovenskemu v državnih temeljnih zakonih zajamčena pravica do vzgoje in izobrazbe v maternem jeziku.

IV. Pozivamo kompetentne faktorje, naj vendar enkrat napravijo konec temu protizakonitemu, sistemu ter dajo hrvaškemu, srbskemu in slovenskemu narodu njegovo pravico do izobrazbe v rodni jeziku, s tem priznajo ravnopravnost hrvaške univerze v Zagrebu z vseučilišči v naši državni polovici in da ustanove v Ljubljani slovensko vseučilišče.

V. Poslanec hrvaškega, srbskega in slovenskega naroda najodločneje pozivamo, da zastavijo vse svoje sile za ravnopravnost hrvaškega vseučilišča v Zagrebu in za ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani in da ne votirajo vladi nobenega zakona, predno ne izpolni teh bistvenih naših narodnih zahtev.

VI. Pozivamo vse hrvaško-srbsko-slovenske občine in korporacije v Istri, Dalmaciji, na Kranjskem, Goriškem, Štajerskem, Koroškem in v Trstu, da sprejmejo resolucije, v katerih se od vlade zahteva izpolnitev gori navedenih kulturnih zahtev Hrvatov, Srbov in Slovencev.

Nadaljne resolucije se dotikajo razmer v Istri.

Konečna resolucija pa obsega protest proti vladni odredbi, da se izvede ljudsko štetje na podlagi občevalnega jezika; izvesti bi se moralo na temelju narodnosti in maternega jezika.

Kakor uglasbena bajka so se zdele te besede Logarju in izpraznil je kozarec renskega vina, da je prikril svojo notranjo razburjenost.

»Gospodična Štefi, dobro me poznate! Odkrite svoje srce, vaš najzvestejši prijatelj poslušaj.«

»Pravila sem vam že, da je cilj mojega hrepenenja postati gledališčna igralka. Zalosne razmere so mi za enkrat prečrtale račune in me posadile v restavracijske prostore. Ne to življenje brez vsake poezije, ne ponudbe in opazke večkrat že opitih gostov me niso mogle oropati idealov, skoraj vsako noč prebiram drame in igrokaze, čez dan pa opazujem pazljivim očesom ljudi, ki so moji najboljši učitelji v gledališki umetnosti.

Toliko je kot uvod. Pred približno enim mesecem sem si izposodila od domače, hčere brez njene vednosti najlepšo promenadno obleko — dragocene črne čipke na vijoličasti židani podlagi. Ne sočite me krivo, gospod Adolf! Istotako sem si izposodila pri naši sobarici njen široki klobuk. Glede klobukov ima namreč naša sobarica boljši okus kakor pa domača hči. Soinčnik, pahljača in popolnoma moderna košata frizura, kakoršne nikdar ne nosim, ki je pristojala klobuku in obrazu, so izpopolnili mojo toaletno in šla

Falzifikator Vasič pred sodnijo v Belemgradu.

Dne 22. t. m. je začela v Belemgradu kazenska razprava proti znanemu falzifikatorju dokumentov, ki so potem služili za podlago zagrebškemu in Friedjungovemu procesu, Vasiču.

Obravnava proti Vasiču se vrši deloma tajno. Prisotni so različni tuji časniki. Veliko pozornost vzbujajo prof. Masaryk in glavni zagovornik srbskih »veleizdajnikov« pri zagrebškem procesu, dr. Hinko Hinković, ki sta navzoča pri razpravi.

V začetku obravnave se je prečitala obtožnica, ki dolži Vasiča, da je ponaredil dokumente »Slovanskega Juga«, da bi na ta način dokazal nedovoljen stik med srbsko diplomacijo in srbsko-hrvaško koalicijo na Hrvaškem.

Vasič je na vprašanje predsednika sodnega dvora, ali se čuti krivega, odgovoril popolnoma jasno da, ter je nato pripovedoval celo afero. Vasič je odkrito priznal, da je bil direktno v zvezi z vnateljem pisarne avstrijskega poslanstva v Belemgradu z baronom Tiefenbachom in z dragomanom Swientochowskim, v katerega stanovanju so se tudi falzifikati izvršili. Vasič je nadalje priznal, da je osebo občeval z uradnikom avstrijskega poslanstva v Belemgradu Otoriom Franzem in pa z avstrijskim poslanikom grofom Forgachem.

Pri tem dokaznem postopanju se je iz pismenih dokazov in iz popolnoma jasnih dokazov zaslišanih prič dokazalo, da je avstrijski poslanik grof Forgach osebo občeval s falzifikatorjem dokumentov Vasičem.

Popisal je natančno vse občevanje z grofom Forgachem od meseca januarja do oktobra l. 1909.

Vasič je izjavil, da se je prvokrat sestal z grofom Forgachem v stanovanju avstrijskega dragomana v Belemgradu, Sventohovskega, kjer sta sinenavado prijazno segla v roke. Pri odhodu mu je grof Forgach stisnil v roko 200 frankov in nato izročil 200 ponarejenih dokumentov v popravilo. V teh dokumentih so bile falzificirane seje »Slov. Juge« in srbske vlade, katerim so očitali, da podkopljajo srbsko-hrvatsko koalicijo in srbsko narodno in mohamedansko organizacijo v Bosni in Hercegovini. Vse te falzifikacije so se vršile sporazumno med grofom Aehrenthalom in avstrijskim

sem na razstavo. Ničesar nisem vedela o tekmi za lepoto; ki se je imela tam vršiti. Svojo ulogo kot ponosna, svoje lepote zavedajoča se, nepristopna komtesa sem igrala izborni in stavim, da bi moji opazovalci neusmiljeno pretepli onega, ki bi jim povedal resnico in me ozmerjal z natakarijo. Pri tekmi je dobila Gaby Thonissen največ glasov, 253 glasov nad najbližjo svojo sotekmovalko in jurija ji je izročila priznalno darilo: zlate uhane z briljanti. In ta Gaby Thonissen sem bila — jaz. Svojega pravega imena nisem smela povedati, saj veste, radi samovoljno izposojenih stvari. Kmalu sem se vrnila domov, ne da bi se bila udeležila plesa prirejenega v čast novoizvoljeni kraljici lepote in čez pol ure je Štefi že stregla gostom. V dokaz — evo vam, gospod Adolf, tu etui z uhanj, tu pa izrezek iz tukajšnjega ilustriranega tednika z mojo sliko in večjim popisom tekme. Iz popisa razvidite, s kako fantastično skrivnostno megle se je znala obdati poznana kraljica Gaby. In sedaj pomislite! Slavna sem, toda to slavo uživa Gaby Thonissen; te slave ni deležna Štefi in to le radi obleke. Sicer pa lahko zaznamujem v svojem življenju vesel trenutke, ko je ženska nečimernost v meni slavila svoje triumfe.

poslanikom v Belemgradu, grofom Forgachem. Na podlagi teh škandaloznih dokumentov se je potem insceniral zagrebški in Friedjungov proces.

Za popravilo falzifikatov je dobival Vasič od grofa Forgacha stalno mesečno plačo 700, za praznike in cesarjev rojstni dan pa 300 dinarjev. Grof Forgach je hotel Vasiča poslati na stroške avstrijskega zunanjega ministrstva na dunajsko vseučilišče, a Vasič je hotel navsak način prisostvovati zagrebškemu »veleizdajnišk« procesu. Grof Forgach ga je spremljal na kolodvor in priporočil državnemu pravniku pri zagrebškem »veleizdajnišk« procesu, Accurtiju, vojaškemu poveljstvu in predsedniku senata, ki je vodil zagrebški proces, Tarabocchiji. Vasič je stanoval v Zagrebu v stanovanju kapitana Cvitaša in sicer zastražen. Ko se je zaznalo o njegovem bivanju v Zagrebu, je takoj zbežal v Belemgrad.

Na fotografskih kopijah znanih dokumentov, ki so potem služile prof. Friedjungu, se še dobro pozna Vasičev podpis, ker je zadnja črka povsod enako zavita. Sodnijski izvedenci so izjavili, da je nekaj teh dokumentov, ki so pisani v nemškem jeziku pisal dragoman Sventohovski sam.

Sedaj je natančno dognano, da sta bila glavna falzifikatorja teh škandaloznih dokumentov avstrijski poslanik v Belemgradu grof Forgach in dragoman Sventohovski. Državni pravdnik je govoril zelo taktično in stvarno. Vasičev zagovornik je povdarjal, da danes ne stoji pravi krivec pred sodnijo, da je bil Vasič samo zapeljan. Prava krivca je iskati v grofu Forgachu in dragomanu Sventohovskem, ki sta pa žalibog sakrosanktna.

Državni pravdnik je konečno predlagal kazen 20 let težke ječe.

Vasič je obsojen na 5 let ječe.

Dr. Kramar o Jugoslovanih.

Na shodu mladočeške stranke v Preloču dne 18. t. m. je pozdravil slovenski visokošolec jurist Lotrič dr. Kramarja v imenu slov. ak. dr. »Hirija«, hrvaškega ak. dr. »Hrvat« in srbskega akad. dr. »Šumadija« v Pragi.

Ogovoru se je odzval dr. Kramar, ki je izrekel zahvalo, govoril o Slovanstvu,

Ves srečen, zamaknjen v zametasto tmino njenih oči je poslušal Logar njegovo naivno pripovedovanje. Komaj daljši presledek, v katerem je še odmeval glas njenih zadnjih besed, ga je nekako iztreznil.

»Da nisem bil sam navzoč pri omenjeni tekmi, da nisem sam podrobno popisal toalet odlikovane kraljice in njenih dveh dvornih dam, pri čemur ste mi pomagali prav vi, gospodična Štefi, s svojo žensko izvedenostjo, bi vam težko verjel, toda dragoceni uhanj, podrobnost slike z vašo rajsko prikaznijo, morajo pregnati sleheren dvom. Toda stoj, izborna ideja! Ali bi šli jutri z mano na razstavo? Kongresa k sreči ni nobenega. Ne bo vam treba nastopati kot igralka v bog ve kako ulogi, kot Štefi mi še najbolj ugaja. Tudi jaz bi rad opazoval življenje in lepote svetovne razstave ne kot vesten poročevalec, marveč kot navaden obiskovalec, ki ne čuti na sebi nobenih spon. Jutri po kosilu pridem po vas!«

»In jaz vas počakam! Kako bo lepo, koliko zabave! Hvala vam iskrena za vabilo! Usmilili ste se ptice, ki si je v kletki usode pohabljal peroti, peljati jo hočete v prosto naravo, pod jasno nebo, kjer pozabi — če tudi za par trenutkov — kletke in nemile usode. Ko se pa vrne v prejšnjo

novoslovanstvu, o bojih in poziciji Čehov, ter konečno tudi o Jugoslovanih.

Rekel je:

»Vaša pozicija je morda še bolj v nevarnosti nego naša. Vi imate morda še težjo nalogo nego mi, in sicer zato, ker smo mi že večino, pravzaprav večji del svojega narodnega dela izvršili in lahko danes rečemo, da — kar se tiče našega narodnega razvoja — stojimo tako trdno, da se nam ni treba bati za prihodnost. Pri vas je situacija težja. Mi Čehi čutimo bolj nego katerikoli slovanski narod, kaj pomenja neugodna geografična lega. Mi štrlimo kakor polotok v germansko morje in odtod ta naša težavna situacija, naš težavni boj, odtod pa tudi ta naša samozavest, ker smo se znali držati tisočletja.

Vaša pozicija ni nič manj težka. Velika nemška ideja čisto naravno pojašnjuje pritisk k morju, k toplemu morju, k sredozemskemu morju, in ta pritisk je tako star kakor nemška zgodovina. Ta stara ideja v resnici ne more biti drugače uresničena nego s tem, da ste vi podjarmljeni, ali pa da ne boste v zapreko tega, kar nemška ideja želi doseči.

Vi ste na poti k Adriji in vi morate tam ostati, ostati trdno, da varujete nele svoje lastno življenje, temveč da čuvate tam velike interese Slovanstva, kajti želim si, da bi bili tam močni in trdni, da bi ne dopustili, da nastane iz Adrije nemško moč. Vi izpolnjujete s tem eno največjih nalog, kar jih ima Slovanstvo, in zatoimate le vi dolžnosti nasproti Slovanstvu, temveč ima tudi Slovanstvo velike dolžnosti nasproti vam in mora vedeti, da ta boj, ki ga bojujete ni le slovensko-hrvaški boj, temveč boj, veliki boj Slovanstva.

Srečno me veseli, da vas je pot pripeljala v Prago na češko univerzo. Veseli me, da na tej češki univerzi rastejo globoke srčne zveze med češkoslovensko mladino, da ste vzgajani v slovenskem duhu, v katerem edino leži vaša, naša in vsega Slovanstva prihodnost.

Iz cele duše vam bomo pomagali, kolikor bo v naših močeh, da dobite svojo visoko šolo. Dokler pa tega ne boste imeli, upam, da ostanete naši in ko boste svojo visoko šolo imeli, pa upam, da naše zveze ne prenehajo, da bomo mi hodili k vam in vi k nam.

Ostanite naši prijatelji v ljubezni in upajmo, da bomo skupno delovali v korist svojini velikim ciljem, v korist ideje zblizanja vsega Slovanstva, kateremu smo mi najsikrajnejša straža in kateremu moramo biti najsvetlejši in najjasnejši vzor.

Govor poslanca Kramarja je napravil na navzoče jugoslovanske dijake najboljše utis.

(Dalje v prilogi).

ječo, ji bo lajšal spomin na prežite ure vso težjo zopetnega suženstva. Lepih trenutkov je itak tako malo v življenju človeštem, da jih ni vreden človek, ako jih hote zamuditi. In, kaj ne, ves čas se bova menila o gledališču! To bo praznik zame!

Prisrčno je stisnila natakarijo roko svojemu prijatelju in s hvaležnim pomenljivim pogledom izginila v kuhinjo. Logar je pa sanjal sladke sanje o solnčni prostosti in o prepovedanem sadu.

Ob določenem času se je napotil Logar s svojo spremljevalko proti razstavi. Bil je izredno dobre volje.

Dasi je bila zgodnja popoldanska ura, je opazil od daleč pri vходу v razstavo veliko gnečo ljudi. Vedel je natanko, da se ne pričakuje nobene kronane glave in vendar so se bliskala v solnčnih žarkih godala mestne godbe, cel odbor svetovne razstave je bil v fraku in klaku, med množico so pa švigali neumorni poročevalci in reporterji.

V Logarju se je takoj vzbudila njegova časnikarska radovednost. Pospešil je korake, preril se skozi gnečo, potisnil na lahko svojo spremljevalko skozi ozki vhod, stopil za njo, — godba je zaigrala imponanten tuš, nad vhomom je zaplapolala velika belgijska zastava, občinstvo

Gospodinje, zahtevajte pri vseh trgovinah

KOLINSKO CIKORIJO

iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Solkan. — Prepričani smo, da bi sklical sv. Alojz protestni snod v nebesih, če bi vedel, kako hnavsčino uganjajo z njegovimi klerikalnimi klerikalci in z njimi ves casnikarski izrael. Da je žal v Solkanu jetika na dnevnem redu, tega bi se ne upal menda niti Judež zatajiti. Da pa ta boizen ni kaka šiba božja, kakor se je mislilo v srednjem veku, to bodo najbrže tudi naši klerikalci priznali in vsaj mi upamo, da se je tudi njih versko prepričanje toliko dvignilo, da ne stavijo več vsakega prostastva na rovaš ljubemu Bogu. Če vendar trdijo, da tepe Bog s to boleznijo le liberalce, upajmo, da delajo to iz ljubezni do bližnjega a statistika govori jasno in razločno temu nasproti. Da se širi jetika le vsled nalezljivosti, ne oziraje se na politično prepričanje bi skoro s prstom pokazali. Ko pa razpravljajo klerikalni zdravniki v časopisih o »dotikljajih« mislimo, da bi bili grdi hnavci, če bi vsaj v mislih ne imeli dotikljaja s poljubom.

ln zdaj, kaj se je zgodilo? Naš nadučitelj g. Bajt, ki vsestransko skrbi za duševno in živотно krepost šolskih otrok in ki se — žrtvuje svojemu poklicu, je bil poslal kaplanu znan odlok, naj radi danih zdravstvenih razmer opusti dajati v poljubovanje svetinjo sv. Alojza. Viš, le-to je spravilo svetnika po nedolžnem v klerikalno tepežko. Klerikalci ruvajo in suvajo proti nadučitelju samo zato, ker je vršil po postavi mu naloženo — dolžnost. In naj predava »profesor« Reje o Portugalskem ali kak drugi o Bosni, pa zbežlja na Turško: samo da šuntajo proti naprednemu učiteljstvu. Ostudnost klerikalne gonje je tem ostudnejša, če pomislimo, da so vpili na vse grlo ko je nadučitelj radi točnosti pozdrava nasvetoval, naj bi otroci mesto hval. bodi Jez. Kristus pozdravljali »z Bogom«, da meče Kristusa iz šole, sami pa niso ni za hip pomislili, da hočejo Boga v vreči. Pa kaj, klerikalci so zlezli na upehano Rozinanto še predno je prišel g. Bajt v Solkan, če pa dosežejo svojo Dulčinejo, o tem bodo odločevali Solkanci in ne privandrani farizeji pa par prismojenih babnic. Zdaj pa vprašamo, ali je samo šolsko vodstvo dolžno skrbeti za ljudsko zdravje, kaj pravi § 27 občinskega reda, kje je zdravstveni odsek, mar je tudi njega pobrala tuberkuloza?

Oj Solkan, »srečna draga vas domača!«

pa je viharno pozdravljalo v vseh evropejskih jezikih.

Tak sprejem! Čudila se je Štefi, čutil se je Logar. Prišlo je vse tako nepričakovano, tako hitro. Je-li bila prirejena ovacija vračajoči se kraljici lepote, se je-li nameravalo odlikovati odličnega zastopnika publicistike? Množica je še vedno nazdravljala, dokler ni stopila deputacija odbora na posebno znamenje iz posavne k došlemu paru.

»Vaše blagorodje!« Globoko se je priklonil predsednik pred vso zbegano Štefi. »V imenu odbora naše svetovne razstave Vas najpriskrneje pozdravljam. Boginja Fortuna mora biti vam zelo naklonjena — toda tudi mi občutimo njeno naklonjenost. S svojim prihodom, dražestna gospodična, ste dopolnili prvi milijon obiskovalcev naše razstave. Kot mal spomin na ta velepomembni trenutek v življenju naše razstave blagovolite sprejeti to hranilno knjižico z vložkom 10.000 frankov. Mestni svet vam pa daruje dragoceno zapesnico. Ako pa smem verjeti francoskemu poročevalcu, s katerim sem prav kar govoril, potem je ta trenutek še velečastnejši, kajti naša kraljica se je zopet prikazala na pozorišču svojih triumfov. Živela kraljica lepote, Gaby Thonissen!«

Domače vesti.

HOTEL ZLATI JELEN JE DANES ZOPET OTVORJEN.

SLOVENC! — Ne sprejemajte popisovanih pol za ljudsko štetje v nemško-italijanskem jeziku!

Zahtevajte odločno popisovalne pole v slovenskem jeziku, ker vam postava daje to pravico.

Udpor za ljudsko štetje v Gorici.

Ljudsko štetje v Gorici. — Kmalu se izvrši ljudsko štetje. Pripravljali odbor za ljudsko štetje je sicer pridno na delu, a sam ne more zmagati vsega. Potrebno je, da pomagajo vsi zavedni Slovenci in Slovenke v mestu. Apelujemo na nje, da posvetijo dneve do ljudskega štetja pouku nezavednejših, katerih je precej, da jih ne ulovijo Lahi ter upišejo za Lahe. Če stori vsak in vsaka svojo dolžnost v svoji bližini, se stori lahko veliko. Dognati moramo, koliko nas je v Gorici. Pridno na delo vsi in vse!

»Dijaška kuhinja« v Gorici se obrača z nujno prošnjo do blagih prijateljev slovenske mladine za podporo. V kuhinji dobivajo dijaki tukajšnjih šol hrano deloma zastoj, deloma za majhne prispevke.

V šolskem letu 1910/11. je bilo oddanih do 15. decembra 1910 skupaj 4854 kosil in 3928 večerij! Izdatkov je bilo v tem času že 1944.33 K, dohodkov pa samo 1426.45 K, torej se je že doslej porabilo od lanskim prihrankov 517.88 K.

Ako ne bo nujne in izdatne pomoči, bo moralo nadzorstvo kuhinje skrbeti število obiskovalcev!

Zlasti slavna županstva in starejšinstva naših občin naj se spomnijo prepotrebne »Dijaške kuhinje« ob priliki računskih zaključkov ob novem letu!

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Nabiralnik pri »zlatem jelu« 7.60 K, doslej skupaj 193.31 K. — Povodom sestanka občinskih tajnikov v Gorici dne 19. decembra darovali tajniki 5 K. — Ivan Bizjak iz Dornberga poslal vrečo krompirja. — Na račun mesečnine je prišlo 82.54 K.

»Veda«. — Značilno je, da je bil priprost delavec prvi naročnik novega dvo-mesečnika. Prijavljeno je že mnogo naročnikov. Med njimi doslej ni zanihi imen, kar gotovo dokazuje, da si revija pridobi tudi med onimi sloji, ki so stali doslej ob strani, kadar se je šlo za kako znatno podjetje. Upamo pa, da postane »Veda« predvsem intelektualno glasilo slovenske inteligence.

Stavbenim svetnikom je imenovan višji inženir Ernest Dejak, inženirja F. Derossi in Fr. Pašma sta imenovana višjima inženirjema.

Ustanovni občni zbor »Muzejskega društva za Goriško« se je vršil v četrtek zvečer pri »Treh kronah«. Ker je bilo radi zaprtja pri »Jelenu« nekaj zmešnjaja

Godba in naučeni klici so sledili temu pozdravu. Kakih 10 fotografov je sprožilo istočasno svoje aparate.

»Tudi vi, gospod Logar, ste nam dobrodošli!« Predsednik je krepko stisnil roko svojemu znanu. »Smatramo dobrim znamenjem, da je prišel zastopnik osme velevlasti — časopisja drugi milijon. Kjer podpirajo publicisti v taki meri naša kulturna stremjenja, tam ne morejo izostati uspehi. Dovolita, današnja slavljenca, da vaju tem potom vabim v restavracijski paviljon, kjer je že pripravljen diner!«

Zopet je zaigrala godba. Predsednik je ponudil roko gospodični Gaby, za prvim parom so se uvrstili drugi, odbor, domači in tuji razstavljalci, časnikarji in še mnogo drugega uglednega občinstva.

Pri izbranem kosilu je bil samo slavljenec, časnikar Logar, slabe volje. Kako je hrepenel biti sam s Štefi, toda usoda se ni ozirala na njegove želje. Slutil je, da je to zadnji sestanek; izgubil je prijateljico, izgubil družbo pri večerji, saj bi bila Štefi tudi nespametna, ako bi opravljala še nadalje službo-natakarice, sedaj ko je za slovela po celi Belgiji pod imenom Gaby Thonissen kot kraljica lepote in kot milijonski gost v svetovni razstavi, sedaj ko ima dovolj pripomočkov in celo vrsto novih prijateljev in dobrotnikov, ki jo bodo

ve, je bila udeležba nekoliko bolj pičla kot bi bila sicer. Novi odbor se je konstituiral tako le: U. prof. Gwaiz, predsednik; g. dr. Erzen, poudpredsednik; g. dr. Brajma tajnik; U. c. kr. post. kontr. Dietz, blagajnik; g. K. Druvovka, gospodar. Odborniki so: U. c. kr. ravnatelj Bezek, g. prot. dr. Kos, g. prot. Koštal in g. dr. Levpuscek. Učnarična znaša letno 4 K. Člane lahko sprejema vsak odbornik, predmete za muzej tudi, posebno pa g. Druvovka, Gosposka ulica v Gorici. Nadejati se je, da se bo naša inteligenca zanimala za ta novi narodno-kulturni pojav.

Nova podružnica »Slovenskega Planiškega Društva« se snuje v Gorici. — Pripravljala dela so že končana in pravna ze odposlana na pristojno oblast. Za novo podružnico se kaže vsestransko zanimanje in povpraševanje.

Volitve v zavarovalnico proti ne-zgodam se bodo vršile dne 29. t. m. Kdor ni še poslal glasovnic na odbor za ljudsko štetje v Gorici ali pa direktno v Trst na naslov g. dr. Slavika, odvetnika, naj stori to takoj, da ne bo prepozno!

Zavarovalnica zoper nezgode v Trstu je v laških rokah; to znači, da izkorišča slovenske delavce ter postopa kruto z njimi v slučaju nesreče. Ta zavarovalnica ima denar za Lahe, kupčuje dela z Lahi, sploh počnejo, kar hočejo, ti, slovenski delavec pa plačuj in trpi! Zadnji čas je, da bi postala zavarovalnica pravična slovenskemu delavstvu; to se more zgoditi pa le, če zmagajo pri volitvah slovanski kandidati. Zato pa je dolžnost vseh prizadetih pravili Slovanov, da volijo skupno listo ter tako podro gospodarstvo kamoristov in laških socialnih demokratov, ki gospodarijo v zavarovalnici v škodo slovanskega delavstva!

O občinskih volitvah na Grahovem nam pišejo: »Nekoliko neresničnih vesti je prišlo v svet o naših občinskih volitvah. Mi rečemo za danes le-to: Hudojužniški Port-Artur je padel in z njim tudi general Steselj. Zasijalo je solnce v Baško dolino.«

Na goriškem magistratu je pripravljeno veliko žrelo, ki naj požre ob ljudskem štetju par tisoč Slovencev: tri, štiri, pet tisoč, kakor bo kazalo. Koliko jih požre, že povemo ob svojem času. Obvarujmo pa jih kolikor mogoče pred velikim laškim žrelom!

Imenovanja. — Za poštne oficijale so imenovani poštni asistentje: Josip Perich, Albin Matossovich, Karol Umek, Oskar Toros, Josip Pelizon in Lucijan Taverna za Trst; Karol Ussai, Anton Jamšek in Ksist Hrovatin za Gorico; Fran. Čus in Tomažič za Ljubljano in Martin Radej za Opatijo.

Proračun okrajnega šolskega zaloga sežanskega za leto 1911. Kaže: dohodkov 78600 K, stroškov 186.344 K, primanjkljaj 107.744 K. Pokrije se z doklado 110% na

gotovo spravili h gledališču. Najbolj ga je pa jezilo, da bo moral poročati o tem dogodku domačemu listu, da bo moral lagati o veliki sreči, ki je doletela list, ker je pričel vprav njegov poročevalec drugi milijon. O Gaby mu treba seveda previdno pisati, saj bo žena že itak ljubosumna, ko bo brala, da je tako krasni dami prvi sledil — njen mož. Edino dobroto so se mu zdeli v tem trenutku kongresi. Tu si poišče lečila za blamirano samoljubje in za izgubljeno prijateljico.

Ne godba, ne pijača, ne vesela okolica, niti hvaležni pogledi krasne sosedice niso pregnali temnih njegovih misli. Bil je kakor nagrobni kamen sredi krasnega cvetočega vrta.

* *

Truden, izmučen in zaspan se je vračal Logar nekaj dni pozneje od mednarodnega kongresa, na katerem se je razpravljalo o spalni bolezni. Trypanosomi, provzročitelji te bolezni, so se ga polasčevali, kajti njegovo odporno silo proti parasitom so še bolj zmanjšali dogodki zadnjih dni. V živejših barvah kakor predavatelj, predstojnik Pasteurjevega zavoda, si je predstavljal boj trypanosomov s krvnimi telesci in ko je legal v posteljo,

vse izravne davke. — Učit. društvo za sežanski okraj je prošlo za draginjsko doklado. Okr. šolski svet je sklenil pripočiti prošnjo deželnemu šolskemu svetu. Okrajši goriški, toliminski in gradiški so zadovoljeni, sežanski je dolga prost.

In deželni šolski zalog? Zveza kraških županov je ponovila zahtevo ustanovitve dež. šolskega zaloga.

Proračun okrajnega šolskega zaloga toliminskega za leto 1911. kaže 227.943 K stroškov, dohodkov pa 66.439 K. Primanjkljaj se krije s 150% naklado na vse izravne davke. Okr. šolski svet je dovolil, da se postavka izrednih stroškov 5790 K porabi do 2000 K za draginjsko doklado oženjenim učiteljem, če prosijo za njo.

O »uboju med Sokoli« v Kozani pripoveduje novostrojarski »Novi Cas«. Kdo to verjame, da so se Sokoli med seboj tepli in da je bil vsled medsebojnega pretepa med Sokoli ranjen Debenjak? Nič ne verjame tega. »Novi Cas« prinaša skrajno lažljivo poročilo o »uboju med Sokoli«, ali nam en mu posvečuje sredstvo: očrtni hoče Sokole. Pa jih ne očrni, dasi je dosti umazan »Novi Cas«. Bomo že še govorili, da bo videl svet, česa so zmožni klerikalci.

Kakor tat v podstrešju, tako molči »Gorica« o imenovanjih v upravo deželne norišnice. Nič noče povedati, da je poverjena uprava dvema Lahoma, da podupravitelj zna za silo slovenski, upravitelj pa ne zna nič slovensko in sploh nima potrebne kvalifikacije za to mesto. Durnist v upravi še le bo Slovenec. Nižje oboje, tisti, ki bodo v predsobah in na vratih tisti bodo Slovenci, kar je količjak boljšega, zavzamejo vse Lahi. Za vse take krivice, ki se gode Slovincem v deželnem odboru, glasujeta tudi slovenska odbornika Berbuč in Stepančič. In morata biti za to, ker tako veli zveza dr. Gregorčiča s Pajerjem!

Za Slovence ni dobrega kruha v deželni hiši; za Lahe ga je dosti. Tako je v časih slavne zveze. To vidimo pri oddaji služeb, odkar je zvezan Gregorčič s Pajerjem. »Gorica« molči o tem kakor tat v podstrešju.

Najstarejšega moža v črniški županiji so poročili 15. t. m. imel in Matavž Peršič z Ravni, star 92 let.

Kdo je streljal v Stepančičevo hišo v Temnici? — Pred nekaj časom je pripovedovala »Gorica«, da je nekdo streljal v dobro zaprto železno okno stanovanja veleposestnika Stepančiča v Temnici, da je bil navzoč poslanec in odbornik dr. Stepančič ter če bi bila krogla prodrla, bi bila zadela ravno g. poslanca. Vest je zbudila pozornost. Saj so jo klerikalci podali tako, kakor da bi bil hotel kedo streljati na poslanca Stepančiča!! Kaj je na tem, naj povedo! Nam se zdi, da je tisto streljanje čisto v neki drugi zvezi s Stepančičevo hišo! Ali se razumemo?! — Na

je bil prepričan o zmagi krutih nasprotnikov. Zaspal je in avtosugestija ga je vspavala. — — —

Bruselj je počival. Popolnoma? Ne! V razstavi je nekaj prasketalo kakor da bi si napravil orjak pot skozi ozko odprtino. Čuvajeva trobenta je zapela, odgovorila ji je piščalka mestnega redarja in kakor da je čakal orjak samo še tega znamenja, je odstranil zadnje zapreke in — velikaški zubelj je švignil proti nebu. Gorela je glavna palača belgijskega oddelka.

Tretjina meščanov je gledala od bližu in daleč uničujoče delovanje lačnega elementa. Tudi gospodinja, pri kateri je najel Logar sobo, je bila zraven in, kakor je pravila okoli stoječim osebam, je slutila že prejšnji dan to neizgodo, ker je imela kar dve noči zaporedoma grožnje sanje. Ko je pa prišla po dolgotrajnih debat z gostobesednimi znaikami domov, se je začudila, da ni še vstal njen gospod.

Požar je divjal dalje. Angleški in francoski oddelek sta pogorela do tal in tudi v pariškem paviljonu je že gospodaril ogenj. Cel Bruselj je bil na nogah. Edini Logar je spal. Gospodinja je hodila v njegovo sobo, priškušovala, če mu še bije srce in mu polagala mokre čunje na čelo. Toliko novic o požaru, o svojih sa-

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utahovati, lekačji in krepčajoči Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid«. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stabiel, Elza-trg št. 284 (Hrvatsko).

Politični pregled.

Socijalno-zavarovalni odsek poslanke zbornice. — 20. in 21. t. m. so se vršile seje socijalno-zavarovalnega odseka. Razpravljalo se je o zavarovanju proti nezgodam. To zavarovanje, kakor je znano, obstoji že pri nas in je isto poverjeno delavskim zavarovalnicam proti nezgodam, katerim bi bilo prepuščeno tudi po novi vladni predlogi. Vendar jih vladna predloga spravlja v okvir vsega socijalnega zavarovanja zlasti s tem, da postavlja mej zavarovalnico z ene strani in zavarovanje in podjetnike z druge tiste okrajne poslovnice, ki bodo po vladni predlogi poklicane, da prevzamejo velik del zavarovalnega poslovanja sploh. Odsek je večino sprememb odobril.

Glede sestave načelnstva je proti glasom socialnih demokratov in Jugoslovancev obveljala vladna predloga, po kateri imajo voliti podjetniki dve tretjini in zavarovalci eno tretjino.

Glede volitve je posl. Šramek predlagal proporcionalno volitev in v to svrhu pomnožitev mandatov za vseh sedaj obstoječih 6 kategorij. Posl. dr. Rybář je istotako predlagal proporcionalno volitev; ko bi pa s pomnoženjem mandatov postalo poslovanje preokorno, je predlagal, da se odpravijo dosedanje kategorije in da se voli v enem samem volilnem telesu, posebe za zavarovance in posebe za podjetnike. S tem načinom volitve bi se tudi manjšina omogočila, da pridejo do zastopstva svojih interesov.

Odsek pa je proporcionalno volitev odklonil s 19 proti 16 glasovom. Proti so glasovali zlasti vsi socijalni demokrati, ki so sicer navdušeni pristaši proporcije tam, kjer so oni v manjšini, a se je energično branilo povsod tam, kjer imajo večino. Končna odločitev pade v plenumu.

Španska zbornica je sprejela zakonski načrt proti meniškim redovom. Canalejas je izjavil, da vlada sicer ni proti redovom, ali zahteva, da se ne vmešavajo v politiko.

Dr. Kramařa je imenoval občinski svet v Pragi za častnega občana Kraljevskega mesta Prage.

Razne vesti.

Občinske volitve v Ljubljani se bodo vršile najbrže po preteku 2 mesecev.

Radi anarhistične propagande je bil obsojen v Pragi inženir Borek, ki je služil pri mornarici kot enoleten prostovoljec, na 6 let trdnavske ječe!

Za ljudsko štetje na Kranjskem se pripravljajo Nemci in vlada na poseben način. Radi bi našli kolikor največ mogoče Nemcev; na Kočevskem bodo delali na to, da izkažejo na tem ozemlju kar najmanj Slovencev!

Velikanski požar v Cincinnati (Amerika). — V tovarniškem delu mesta Cincinnati je zgorela cela vrsta hiš. Dve osebi sta zgoreli. Škoda znaša 10.000.000 K.

Župnik in njegova ljubica — obsojena v ječo. — Pred poroto z Zadru je končala razprava proti župniku Franu Tomaševiču in njegovi ljubici Antonijeti Oštrčevi, ki sta bila obtožena, da sta najela Šime Kovačevića, da je umoril župnikovo teto Ano Rančigaj. Župnik Tomaševič je obsojen na 5 let težke ječe, Antonijeta Oštrčeva pa na 10 let težke ječe.

(Dalje na peti strani.)

čajo polovico vstopnine. K obilni udeležbi vabi odbor.

Nemški Rut. — Tukajšnje obratno društvo »Novi vrh« je imelo dne 18. t. m. svoj letni občni zbor. Predsednik pozdravi navzoče s prijaznimi besedami. Posebno povdarja, naj se vsi udje zanimajo za društvo, naj je povzdignejo, da bo lepo, razvitalo. Blagajnik poroča sledeče: Dohodkov je bilo 257 K 57 v, stroškov je bilo 242 K 60 v, prebitka je torej 14 K 97 v. Tajnik poroča: Strankam se je izposodilo 60 knjig. Društvo šteje 52 udov. V nov odbor so izvoljeni: Maver Luka, predsednik, Maver Josip, podpredsednik, Faganelj Cvetko, (učitelj) tajnik, Cvek Gašper, blagajnik, Kemperle Peter in Ferjanc Ivan, pregledovalca računov.

Tamb. in pevsko društvo »Svoboda« v Renčah je imelo letni občni zbor pretečeno nedeljo. Vdeležba je bila skoraj polnoštevna. Izvršilo se je vse v najlepšem redu. Društvo šteje 93 plačujočih članov. Gmotno stanje je dobro. Javna knjižnica, ki jo oskrbuje društvo šteje 190 izbranih knjig. V letu 1910. se je izposodilo 562 zvezkov. Novi odbor je bil izvoljen z vsklikom: predsednik g. Rud. Vižintin, odbor pa gg.: Peter Nemec, Josip Delpin, Angelj Trojer, Ivan in Alojzij Stepančič, Franc Hebat, Oskar Fratik, Andrej Merljak, Albert Arčon in Josip Kipani. Naj društvo rase, cvete in se množi!

Opekarsko bratno društvo v Bukovici bo imelo dne 26. t. m. svoj redni letni občni zbor, in sicer pri g. Jos. Kebru v Bukovici popoldne ob 3^{1/2}. Zeleti je polne udeležbe. Odbor.

Bratno društvo »Stol« v Breginju bode imelo dne 31. decembra 1910. ob 7. zvečer svoj letni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva; 2. Predložitev letnega računa; 3. Volitev novega načelstva in odhoda; 4. Sučajnosti.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Stenski koledar za 1. 1911. goriških obrtnikov in trgovcev je izšel, ter so vsi gg. sodelovalci uljudno naprošeni, da se udeležijo prihodnji četrtek seje, katera se bo vsika točno ob 7^{1/4} uri zvečer v društveni sobi kolesarskega društva »Danica«, ker predložim skupen račun dohodkov in izdatkov. — Franjo Batjel.

Vinarsko društvo v Skopem. — Uradni list poroča, da je trgovska in obrtna sodnija v Trstu vpisala, da je občni zbor imenovanega društva sklenil razpust ter opozarja upnike, da se zgledajo pri drugih.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici je zvišala prispevke od 3.75% na 4.25% (2.83% za zavarovance in 1.42% za dedajalce.) Doba za bolniško podporo je raztegnjena od 20 na 25 tednov. Namestništvo je potrdilo povišanje, katero stopi s 1. jan. 1911. v veljavo.

Obrtno-nadaljevalne šole. — Do letos so bile: v Mirnu, Nabrežini, Solkanu in Renčah; od letos tudi v Kanalu, Sežani, Gabrovici, Ajdovščini in Tolminu. Pričakuje se otvoritev obrtne šole tudi v Bovecu. Italijani imajo ves polno takih šol!

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« uljudno vabi gg. odbornike k odborovi seji, katera bode prihodnji četrtek ob 8^{1/2} uri zvečer v društveni sobi, ter uljudno naproša, da se gotovo udeležijo vsi. Predsednik.

Naznanilo.

Tvrda Lavrenčič & Domicelj, v Gorici, koje lastnik je g. Karol Meglič, prodaja vsled opustitve trgovine v Gorici iz proste roke različne premičnine, ki se nahajajo v pisarni oziroma skladišču v ulici Sv. Antona št. 2 (hi v Abuja).

Prodaja se vrši v četrtek, dne 29. decembra od 9. ure zj. naprej istotam.

poslanca seveda ni hotel nikdo streljati. Izmišljotina, da bi bil kdo streljan niti ni, je predebeli; zato so klerikalci z njo utihnili.

Umrl je v Nišu v Srbiji 25 letni ženijski poročnik Danilo Vukasović, sin našega vojaka, srbskega podpolkovnika g. Janka Vukasovića-Stibila. Naše iskreno sožalje žaljujoči rodbini.

Na Štefanov dan v Trgovski dom! — Hagenbek in posnemovalci nežnih živaliskih glasov so dospeli s posebnim vlakom v Gorico in se pripravljajo z nervozno pridnostjo za nastop. Velikanski sod — mislim vina, je tudi že v veliki restavraciji v Trg. Domu.

Ta predstava s plesom ob milo do nečih različnih valčkih bo začela dočno ob 4. uri popoldne in bode trajala v noč. Ne zamudite te prilike in pridite vsi ljubitelji plesa, kakor tudi šaljivih salonskih prizorov.

Vse to se nudi obiskovalcem Trg. Doma na dan sv. Štefana po zelo zmernih cenah. Veselični odsek.

V Medani bo nastanjenih vsako leto od marca do septembra 80 vojakov-plačincev. Stanovanje za nje je že preskrbljeno.

Iz mesta: »Tatovi se sprehajajo ponoči po Gorici ter kradajo po prodajalnah, kakor da bi našemu mestu popolnoma manjkalo »oko postave«. Ali »oči postave« imamo precej že dolgo časa, zadnji čas so se še pomnožile. — Kaj bi bilo, če bi se policijska služba malce spremenila ponoči, da bi bilo več stražarjev? Kakor je sedaj, ne pomaga nič. To pač kažejo izvršene tatvine. Pred vsem je treba po mestu na več krajih stalnih stražarjev s stalno policijsko službo zlasti ponoči. To bi mnogo pomagalo.

Sliva, ki cvete o Božiču. — V naše uredništvo je prinesel neki gospod iz Temnice slivin cvet: jedna sliva je že rmenkasta in večja, druge zelene. Cvet je z vrta g. Trampuža št. 16. Na onem vrtu je v cvetela pred kratkim tudi vijolica. Pač nekaj redkega ob tem času!

Iz delavskih krogov se nam poroča, da v tovarni v Zdravščini kaj radi odpustijo slovenske delavce, posebno če je bolan, kadar mu preteči dan. Če je bolan 4 tedne, odpustijo vsakega. Nekdo je prosil nazaj na delo, ali rekli so mu, da ga ne sprejmejo več; kaknega Laha iz kraljestva pa sprejmejo. — Dobri so naši delavci za vojaško službo, ali kruha se jim doma ne preskrbi; le preprostostoma se pripeti, da je domačinu kruh izprej ust kak tujec.

Že napadajo g. župana v Škrbini, ker je izjavil v naših listih, da je naprednjak in ne klerikalec, kakoršnega so ga hoteli narediti klerikalci v Gorici. Napadajo ga nesramno, dasi vedo, da je čist značaj in dober mož! Ali tako znajo klerikalci delati z vsakim, kdor se jim slepo ne pokori. G. župana Lozeja seveda ne boli klerikalno podlo napadanje, ker je vzvišen nad to. Vsa čast mu — klerikalcem pa fei! ker ne pustijo na miru nobenega poštenega človeka.

Iz Brd toži neki župnik, da se »liberalci« tako Boga bojuje, da niti ne hodijo več v cerkev. Če ne hodijo, imajo za to pač vzroke. Cerkev mora biti hiša božja,

njah mu je imela povedati in ta nesrečnejš je — spal.

Besneči plameni so se lotili »Starega Bruslja«. Cel svet je že vedel o tej nesreči, posebni vlaki so vozili radovedne gledalce iz cele Belgije, poročevalec Logar je pa spal, trdno spal. Ob njegovi postelji so stali že trije zdravniki, merili mu telesno toploto, šteli udarce srca, posvetovali se in zmajali z glavo. Iz male bolniške sobe je pa našla kmalu pot v javnost skoraj neverjetna vest, da živi v Bruslju človek, ki je prespal cel požar v svetovni razstavi in ki je vrhu tega še poročevalec. Bil je to rekord. Listi so posvečali skoraj enako število kolon požaru in prvemu slučaju spalne bolezni.

Pa ljudem vsestranskem naporu združenih ognjegascv se je slednjič vendar le posrečilo ukrotiti divje elemente in skoraj istočasno se je zbudil bolnik Logar iz svoje dozdevne bolezni.

Ozdravel je. Dasi je postal slaven med svojimi stanovskimi tovariši zbog svoje velike sreče, svoj poklic kot poročevalec si je skvaril, kajti šef mu ni mo-

liša molitve in Kristusovih nauk, ne pa politična shodnost. Iz cerkve izganjajo ljudi politikujoči nunci. Seveda potem jih ni nazaj in prav imajo. Doma molijo lahko bolj zbrano. Zapomni si to »Pr. list«!

V Škrbljah je izvoljen za župana g. Franc Braitina.

Izpred sodnije. — Radi javnega nasilstva, storjenega v Tržiču, je bil obsojen H. Galopin na 6 tednov zapora.

Težke telesne poškodbe je bil dočlen 21 letni brivec Jos. Kumar iz Gorice. Ranil je bil E. Čufarino, ko so igrali »moro«. Jos. Kumar je obsojen na 4 mesece težke ječe s pusti.

Listnica uredništva: — G. dopisnika, ki nam je poslal neki članek, opozarjamo, da je sličen članek izšel že v tork v »Soči«. Dvakrat pa ne moremo priobčevati članekov o eni in isti reči. Pa o priliki kaj drugega!

Listnica upravitelja: — G. Matija Pipan, Calumet. 20 K prejeli. Plačano za celo leto 1911. Vesele praznike in srečno novo leto!

Nj. ekselencia tajni svetnik baron Aleksander pl. Hoyningen-Huene v Petrogradu je pisal iz lastnega nagiba dvornemu lekarnarju g. Fellerju sledeče pismo: Srečno se vam zahvaljujem za pošiljatev Vašega izvrstnega fluida »Feller«. Bolečine v nogi so prešle v toliko, da zopet lahko hodim. Priporočal bodem Fellerjev fluid svojim znancem in zdravnikom... Fellerjev fluid z znamko »Eizalfluid« je na prodaj pri dvornem lekarnarju E. V. Fellerju v Stubici, Elzin trg št. 264 (Hrvaško). Cena je sledeča: 12 malih stekel, 6 večjih ali pa 2 veliki steklenici stane franko po pošti 5 K. Splošno mnenje je, da je ta fluid najboljši domoče sredstvo proti različnim boleznim.

Odprti lekarni. — Jutri in pojutrišnjem popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Pontoni-Liberi. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 25. t. m. do 1. jan. 1911.

Zveza narodnih društev.

Bratno in pevsko društvo »Ladija« v Breginju bo imelo letni občni zbor, kateri se bode vršil dne 1. prosinca 1911. t. j. v prostorih g. M. Plessa ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Poročilo knjižničarja; 5. Volitev predsednika; 6. Volitev 6. odbornikov; 7. Volitev 2. preglednikov; 8. Sučajnosti.

Bratno in pevsko društvo »Dneva žar« v Kazljah priredi zabavni večer v nedeljo, dne 1. januarja 1911 (na novo leto) v prostorih g. J. Dovgana. Vspored: 1. A. Medved: »Novoletno voščilo«, deklamacija. 2. J. Laharnar: »Svarilo«, poje mešan zbor. 3. Čašica kave, veseloigra v enem dejanju. Ženske vloge. 4. Fr. Ferjančič: »Budilna«, poje možki zbor. 5. Jak. Alešovec: Nemški ne znajo, burka v enem dejanju. Ena ženska in osem možkih vlog. 6. J. Laharnar: »Rožak«, poje mešan zbor. 7. Šaljivo srečkanje. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina k zabavi 40 vin., sedež 60 vin. Društveni udje pla-

gel odpustiti, da je zamudil najlepšo priliko, da je zaspal tak svetovni dogodek.

Potrt na duši in na telesu se je vrnil Logar v svojo domovino. Pri listu mu je bil odkazan oddelek za statistiko, v kateri se je precej izpopolnil na kongresih. Tuptam se je izkazal v tem pravega mojstra. In menda ravno njegovi statistiki, koliko potresov pride v enem stoletju na vsakega posameznega Japonca in koliko centimetrov raznih strupenih kač na vsakega Indijca v enem letu, sta mu pripomogli, da je bil poklican kot višji sotrudenik časopisa, katerega je izdajal statistični urad.

Večkrat se je spominjal svojega bivanja v Bruslju in pazljivo je sledil vsem vestem, ki so povzdigovale novo prikazen na gledališkem odru ter slavil slavno igralko: Gaby Thonissen. V takih trenutkih se je zaprl v svojo sobo in, kakor je sam izračunal, je prišlo po pet solz na vsako črko njenega imena. Namočeno žepno ruto je pa skrbno skrival pred ženo, kajti človek se ne more vedno izgovarjati z nahanom.

V tržaskem mestu svet v seji v sredo zvečer je utemeljeval svet. Puecher svoj predlog glede določitve minimalne plače za provizorične občinske uslužbenke. — Predlagal je, da se določi najmanj dnevno plačo za občinske delavce in uslužbenke 3 K za ženske in 4 K za moške.

Svet. dr. Mrach je govoril proti temu, da bi se tako odločevalo o predlogu Puechera, ker se ne pozna posledic, ki jih isti imel na občinske finance in plače delavcev v drugih industrijskih podjetjih. Predlagal, da se izroči predlog mestnemu odboru v študijo.

Svet. Pittoni je pobijal izvajanja dr. Mracha in napadal večino.

Dr. Slavik je izjavil da bo glasoval za predlog dr. Puecherja. Da bi imelo povišanje plač mestnih delavcev za posledice povišanje plač delavcev v drugih industrijskih podjetjih, ne veruje, ker podjetniki ne bodo dovolili delavcem večjih plač, ako ne bodo shajali. — Potrebno je, da se nekaj stori za mestne delavce, kar izpod 4 K res ni mogoče živeti. Zato treba delavcem povišati plače, a to tembolj, ker delavec, ki nima potrebnih sredstev za življenje, ne more nikdar toliko delati, kakor delavec, ki je dobro plačen. Priznava, da bo težko najti pokritje za novi trošek ali če se je našlo sredstev za povišanje uradniških plač, se mora najti tudi sredstva za zboljšanje položaja največjih siromakov.

Govorili so še svet. Ara, Cerniutz in dr. Zanolis, ki je predlagal, da se izroči Puecherjev predlog mestnemu odboru z nalogom, da ima zadevo študirati in staviti mestnemu svetu tekom treh mesecev priporočila.

Na glasovanju je bil prejet predlog dr. Zanolis.

Čudna plesna obleka in njene posledice. — V nekem mestu na Ogrskem je prišel predsednik juristskega društva na ples v modri obleki in v rumenih čevljih. To so mu navzoči tako zamerili, da so vprizorili proti lastnemu predsedniku veliko zborovanje, ker se je tako protikladnično vedel na plesu.

Grozna nesreča na Angleškem. — V Fulton-premogokopu blizu Bostona je zasla eksplozija izhod 290 delavcem. Gotovo so že vsi mrtvi vsled pomanjkanja zraka. Samo en rudar se je rešil.

Voz trčil z vlakom. — V Brnu na Moravskem se je peljal gostilničar Macak

s svojim bratom in svojo 15 letno hčerjo z izvoščekom. Pri prehodu čez tir je zadela voz ob tovorni vlak. Vsi so prišli pod kolesa. Krčmar in hči sta bila na mestu mrtva, brat in izvošček sta pa umrla v bolnišnici.

Smrt na odru. — V Gittersbachu na Nemškem je priredil humorist Fredi Jahny zabaven večer v gledališču. Pri zadnji točki se je zgrudil mrtev na tla. Zadel ga je kap.

Nemški vojak v Tibetu. — Pod vodstvom poročnika Richlinga je šest vojakov s skiji na hrib Mont Piana. Plaz je pa zajel vseh šest vojakov in jih gнал v globočino. Edini Richling se je rešil. Vojake so izkopali pozneje v dolini iz snežene mase. Dognalo se je, da so se vsi zadušili. Plaz jim je strl prsni koš in jim polomil vse ude.

Drzen rop. — V Draždanih se je izprehajal v najbolj prometnem delu mesta čez dan mlad mož. Ko je bil sam na ulici, je udaril s kamnom v šipo nekega dragularja, ukradel iz izložbe dragocenosti 50.000 mark in zbežal. Ljudje so ga lovili in ko so ga skoraj ulovili v uradnem poslopu, se ustrelil ter se zgrudil mrtev na tla.

Delavec postal milijonar. — V spremstvu notarja je prišel Škotec John Cluskey, revni dninar, v New-York, da prevzame zapuščino po svojem bratu milijonarju. Pred petdesetimi leti se je izselil James Cluskey v Ameriko in postal tam tovarnar. Pred tremi leti je prišel v domovino, da dobi svojega brata Johna, ki je pa neznano kam izginil. Sedaj, o priiliki smrti ameriškega milijonarja, so iztaknili dninarja Johna.

Lep dobitok. — V Stainzu na Štajerskem se je vršila zadnja nedelja tombola. Tamošnja opekarna je darovala za to tombolo 500 opek, katere je dobila kuharica domačega župnika.

Francoski zrakoplovec Legagneux je po dolgem prizadevanju vendarle dosegel Michelin-darilo. Od 8.34 pa do 2.35 je ostal v zraku in preletel v šestih urah 5159 km. Ko je prišel letalni stroj na zemljo, je moralo občinstvo vzdigniti s sedeža na pol zmruženega zrakoplovca.

Nemški prestolonaslednik obhaja danes Božiče pri Maharadži v Džajpuru. Džajpur je glavno mesto istoimene indijske kneževine. Maharadža, Sawai Sir

Madko Singhji o imenu je menda najbogatejši med vsemi indijskimi knezi. Njegovo bogstvo in njegov dvor spominja že na joco in eno noč.

Skrjosten umor. — Poljski posestnik baro. Frederick je poslal svojega uslužbenca Zuhryto v Moskvo po konje. Dal mu je na pot 4000 rubljev. Uslužbenec je izniil. Po enem mesecu so dobili od Don v nekem kosi grozno razmesarjen truplo Cyuhryta. Gotovo je žrtev roparskega umora.

Slon in zobozdravnik. — Indijski slon, po imenu Gunda, v amerškem zoologičnem vrtu Bronx Park-u je odpovedal hrano, ker ga je bolel zob. Dr. Blair, zobozdravnik je konstatiral gnitje zoba in se odločil, da plombira slonu zob. Izdreti mu ga ni hotel, ker ga prvič ni mogel in drugič ima slon premalo zob tako, da skoro ne bi mogel pogrešati enega zoba. Slon je bil prav miren med celo operacijo. Seveda mu ni plombiral zoba zdravnik z zlatom, ker je bila v zobu tako velika luknja, da bi lahko šlo veliko jabolko vanjo, zato mu jo je zataknil z amalzamom.

Šestkratni umor. — V Bremnu na Nemškem so zaprli ženo nekega inženirja, ker je osumljena, da je zastrupila tri otroke iz prvega zakona, svojega prvega moža in svojega brata.

Hud antimilitarist. — Korporal Perverson je vstrelil svojega narednika na cesti v Parizu. Perverson je bil socialni demokrat in ljud nasprotnik vojaštva. Vojni sod ga je obsodil na dosmrtno prisilno delo.

Truplo razjedle miši in podgane. — Občinski revež Valentin Brandl deli časa ni prišel iz svoje sobe v Kohlshwarzu na Štajerskem. Sosedji so čez teden dni vdrli v njegovo sobo in dobili njegovo truplo vse razjedeno od miši in podgan.

Samomor natakariče. — V Podlublju na Koroškem se je vstrelila z revolverjem natakariča Marija Trpin, rojena v Grahovem v tolminskem glavarstvu.

Lep hotel. — V Velikem Varaždinu na Ogrskem so se naselili v nekem hotelu trije agenti. Eden med njimi se je zmotil, stopil v napačno sobo in ko je hotel leči spat, je zapazil v postelji človeško truplo. Naznanil je natakariju, ki je mirno odgovoril: »To ni nič novega, ta leži že tri dni mrtve v postelji!« Seveda so vsi zbežali iz takega hotela.

Književnost.

Kolera in kako se je moramo čuvati. — To brošuro je kot 5 zvezek svoje »ljudske knjižnice« izdal urednik Vekoslav Spindler v Celju in se dobiva knjižica pri njem. Posamezen izvod stane 20 v in je treba poslati znesek bodisi v denarju bodisi v znamkah vnaprej. Knjižica je poljudno prirejena po hrvaški brošuri g. dr. Vladimira Vrabčevića, ki je doživela 40.000 naklade. Nujno potrebno je, da se med ljudstvom razširi poznanje temeljnih pojmov o koleri in o obrambi proti njej. Zato toplo priporočamo slovensko brošuro, ki se dobiva pri uredniku Vekoslavu Spindlerju v Celju, ne le posameznikom v nakup in proučenje, ampak osobito vsem korporacijam, krajnim šolskim svetom, društvom, denarnim zavodom itd., ki jim je pouk ljudstva o tako važni stvari pri srcu, naj jo naročijo v večjih množinah in jo razdele med ljudstvo.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcn trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatle K 2.—

Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine olajšuje in okrepuje starnano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1.90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj,

Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici: G. Cristofolotti

A. Girioncoli.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v in. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 v in.

Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delu (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se lepo opravo

za trgovino. Pri- merna je za kako mirodlinico, trgovino z jestvinami itd. — M. Gál, Gledališka ulica št. 14.

**Najlepša in največja izbèr daril
za Božič in Novo leto
ter razni okraski za božično drevesce**

se dobe

v knjigarni A. Gabršček v Trgovskem Domu

in v Gosposki ulici št. 7.

KAJ DELA DAME KRASNE?

Gotovo samo
nedosegljiva specijaliteta

V Gorici se prodaja v sledečih trgovinah:
Toroš, Drobnič in drug, Ivančič & Kurinčič, Fran
Novak, Gosposka ulica.

Če nočeš pri maturi pasti,
ko vsi te imajo v oblasti,
ne hodi k skušnji, si mo čul,
če nisi prej „Oho“ obul.

„OHO!“

Prostovoljna likvidacija,
ki traja le 1 teden
se vrši pri tvrdki
M. Gal

v ulici Teatro štev. 14.
Prodaja se vse toaletne in
pafumerijske predmete
pod lastno ceno.
Izreden popust.

Najizvrstnejše in
najbolje tambure izdeluje
iz razpošilja
Prva sisačka tvor-
nica tambura
J. Stjepušin,
Sisak (Hrvatska).

Odlikovan na pariški razstavi 1. 1900.
ter na milanski izložbi 1896.
Razen tambur in skladb za
tambure ima razno glasbila
kakor: gosli, citare, gitare,
mandoline, harmonike, okarine
itd. Za zahtevo se pošlje po-
saben ilustriran cenik.
Velik ilustriran cenik se pošlje vsa-
kemu brezplačno in poštne prosto.
V isti tvornici izhajajo tamburaški
mesečnik pod naslovom „TAM-
BURICA“ koji prinaša pouk in
krasne tamburaške skladbe.
Cena za celo leto K 8.—

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da imam v
zalogi veliko izbér

izgotovljenih čevljev lastnega izdelka

za moške in ženske.

Peter Cotič, čevljarska delavnica
Gorica, Raštelj 32.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Andrej Fajt

Gorica Tekališče Frana Josipa štev. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Sprejema naročila za vsakovrstno pecivo najfinejše vrste, pecivo za nove maše, go-
dove, kolače za birmance, poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in solidno po
želji naročnikov.

Ima na prodaj različno moko, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Vse po zmernih cenah.

Naznanilo.

Uljudno opozarjam na svojo prvo in edino oblastveno dovoljeno

pisarno za spisevanje izvensodnih vlog in pisem

vseh davčnih in pristojbinskih zadevah

kakor: napovedi, prošnje, pritožbe in rekurze.

Dajem nasvete in informacije, zračunam in preskrbim kolekovanje knjig za trgovce
in obrtnike itd. Reševanje hitro in točno. — Prevzemam tudi zavarovalna ter razna
druga zastopstva in oskrbovanje hiš.

Pisarna se nahaja: V Gorici, ulica Mattioli št. 13 v pritličju (blizuenskega
trga) in posluje: ob delavnikih od 8-1 popoldne in od 2-5 popoldne, v nedeljah in
praznikih od 9-11 dopoldne. — Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Rudolf Sigl, c. kr. davkar v. p.

Novodošli uzorci za
nastopno sezono
se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami
Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec

V Gorici
Tržaška ulica št. 16
(v lastni hiši).

Opozarja se gg. odje-
malce, da je došla rau-
nokat velika množina
raznorodnih uzorcev blaga
kakovosti iz avstrijskih in
angleških tovarnen naj-
različnejših

za vsaki stan.

Sans souci

najboljša tuzemska znamka napravljena po
francoskem načinu.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti
spumante, Bakarska vodica.

Gennaro Ossoinack

odlikovana klet šampanjca

Gorica, Via G. Carducci št. 5.

Na zahtevo se pošlje cenike.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja
prve vrste

najboljših tvrdk iz Isire, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

se prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — '96, 1'04, 1'12,
1'20, 1'28, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, 2'40,
za luči po 72 via.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštne prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
vporabi se spet zamenja s polno.
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveč.

Cene zmerne.

Varstvena znamka: „Sldro“
Einiment. Capsici comp.
Nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je povsod priznane kot najboljšo
sredstvo proti prehlajenja itd. Za ceno
80 vin., K 1'40 in 2'— se dobi po
vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako
priljubljenega domačega zdravila, se je
posluževati le originalnih steklenic v
škaflih z našo varstveno znamko „Sldro“,
ker le tako je zagotovljeno, da
je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem levu“ v Pragi
Isabothgasse št. 5 nova.
Unovno razpoložljiva.

Ustanovljena tvrdka 1866.
J. Drufovka — Gorica
Gosposka ulica 3.

Tovarniška zaloga usnja ter po-
trebščin za čevljarje. — Usnje za
sedlarje in knjižgoveze i. t. d.

Lastna strojarna v Černičah
Odlikovana tovarna naprava.

Premierl & Jančar

Ljubljana Dunajska cesta št. 20.

Lastni izdelki oljnatih barv, lakov, firnežev
in steklarskega kleja.

Velika zaloga kemičnih in rudniških
barv. Barv za umetnike.

Vse potrebščine za slikarje in pleskarje.
Točna postrežba, cene nizke.

Za obila naročila se priporočava
Premierl & Jančar
trgovina oljnatih barv na drobno in debelo

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tekališče štev. 32.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone,
zlate mostove, zobe na kaučukove plošče
uravnavanje krivo stoječih zob, Plombi
vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Trajen zaslužek!
„Zaslužek“ 20-25 K na teden zaslužiš
pletanjem na našem pletnem
stroju. — Vsi izdelki so o-
mi, za kar se pisмено zavežemo. Pletni stroj zelo
ugodni. Na stroj se je možno učiti v 2-3 dni. —
Spol starost in daljavo je postranski stvar. — Mogo-
priznanih pisem je na razpolago. — Edina liška
tenilka te vrste. — Zahtevajo cenike in posla.
Naslov:
„Christl. Hausindustrie.“
Du-jaj, XVI 2, Gauflachergasse

Najprimernejša darila
Božične praznike in Novo leto

Razne ostanke volne za ženske
prodajava 20% pod tovarniško ceno
15 m šifona za 6 srajc stane samo 15 K.

Hedžet & Koritnik — Gori-
vegal Corso Verdi in Šolska ulica v 5.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočim posli. —
Vloge na knjižnice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem
računu po dogovoru.

Centrala v Ljubljani.

v GORICI

— Rezervni zaklad K 450.000.

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

— Delniška glavica K 5.000.000. —